

Netwerkdag Collecties in Brand! Bescherming van ons erfgoed Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te Amersfoort, 22 maart 2011

Samenvattingen

Brand bij de burelen

De gevolgen van brand

Truus Coppus, Conservator, Missiemuseum Steyl

Winfried Timmers, Beleidsmedewerker, Missiehuis St. Michaël, Steyl

Brand bij de burelen, verslag van een conservator. Het Missiemuseum maakt onderdeel uit van het gebouwencomplex van Missiehuis St. Michaël in Kloosterdorp Steyl. Op 10 april 2008 brak in de vroege ochtend brand uit bij het Schutterijmuseum, dat in hetzelfde complex gevestigd is. Aan de hand van foto's bespreekt Truus Coppus de gebeurtenissen op de dag van de brand, de contacten met de verzekeraar en schade-experts, de gevolgen van brand en bluswater, de demontage van het pand en herbouw ervan, de verhuizing terug en de naweeën.

De brand in parkeergarage de Appelaar

Raymon Moore, Hoofd Beveiliging en Facilitaire Zaken, Teylers Museum, Haarlem

Op 26 oktober 2010 ontstaat er een brand in parkeergarage de Appelaar in het centrum van Haarlem. Teylers Museum, het oudste museum van Nederland, bevindt zich op steenworp afstand van de garage. Door de omvang van de calamiteit is de omgeving afgezet. Het museum bevindt zich binnen het afgesloten gebied en mag alleen betreden worden met toestemming van de brandweer. De directie wil mede op advies van de brandweer, door eigen personeel een controle in het gebouw laten uitvoeren. Een verslag van de bevindingen.

Zelfredzaamheid

De Strategische Reis: De brandweer over morgen

Ricardo Weewer, Plv. Commandant Brandweer Amsterdam-Amstelland

Iedere dag zijn er 40 branden, waarvan 7 grote branden en één met een schade van meer dan € 500.000. De grenzen van de incidentbestrijding zijn bereikt: de stapeling van regels en de nadruk op repressie leiden niet meer tot betere resultaten. Om dit te bereiken richt de brandweer zich op innovatie van brandrisicobeheersing en op preventie in plaats van repressie. Daarom is een andere benadering, waarbij de brandweer haar expertise en advies richt op het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn, de eigen verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven. De erfgoedsector valt niet onder de doelgroepen - de druk op de eigen verantwoordelijkheid van erfgoedbeheerders is daarom groter. Saillante voorbeelden uit de praktijk tonen aan hoe belangrijk het is dat er aandacht besteed wordt aan preventie.

Voor het boek *De Brandweer over morgen. Strategische reis als basis voor vernieuwing* zie: http://www.nvbr.nl/service/publicaties/nvbr_brochures_en/de_brandweer_over/

De Pilot Veiligheidsregio Utrecht en het Regionaal Risicoprofiel

René Roke, Specialist Risico's en Veiligheid, Veiligheidsregio Utrecht

Het verlies van cultureel erfgoed bij rampen of de dreiging van het verlies daarvan is een bijkomende zorg, naast de traditionele zorg voor de veiligheid van mensen. Het vitale belang van cultureel erfgoed wordt daarom als impactcriterium toegevoegd aan de Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Het Regionaal Risicoprofiel is met de Wet veiligheidsregio's de basis voor het beleid van alle veiligheidsregio's in Nederland geworden. Het gaat dus om keuzes bij het toekennen van capaciteit en het bepalen van prioriteit op basis van risico's. Het opnemen van uw cultureel erfgoed in het risicoprofiel is daarmee potentieel zeer belangrijk geworden. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is voor de handreiking regionaal risicoprofiel projectregio geworden om samen met het Kenniscentrum Veiligheid (KV) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, een eenvoudig uitvoerbare en goede methodiek te ontwikkelen voor het differentiëren van cultureel erfgoed op basis van risico's. De pilot omvat alle collectiebeherende instellingen binnen de provincie Utrecht. René Roke van de Veiligheidsregio Utrecht doet verslag van de ontwikkelingen en vorderingen van het project.

Nieuwe initiatieven

Bernadette Sourbag, Regisseur Brandveiligheid, Brandweer Amsterdam-Amstelland

Op de vorige netwerkdag in 2010 constateerde Bernadette Sourbag tot haar verbazing dat er in Amsterdam geen preventienetwerk voor cultureel erfgoed was. Zij nam het initiatief en bracht brandweer en instellingen bij elkaar. In een interview vertelt zij hoe dit in zijn werk ging en wat er inmiddels bereikt is.

Na de brand

De brandweer is weg – wat nu met mijn collectie?

Jaap van der Burg, Senior Consultant Helicon, Alphen a/d Rijn

Na een tijdje nablussen wordt het pand vrijgegeven. De brandweer ruimt zijn spullen op en de vrijwilligers staan klaar om aan de slag te gaan. De eerste schrik zit er nog in, de frustratie van niets kunnen doen is tastbaar, maar nu kunnen we dan eindelijk aan de slag. Als je dan binnen bent en de situatie overziet weten we één ding zeker: alles zo snel mogelijk weghalen. Dan zien we wel verder. Dit is logisch en zeer menselijk, maar niet altijd goed. Nu moet je juist eerst gaan kijken, waarnemen en nadenken. Wat kan je, wat moet voor het object of de collectie, wat wil je bereiken en vooral, wat mag je doen. Een groot aantal aspecten van deze vraagstukken wordt aan de hand van voorbeelden behandeld. Tips en aandachtspunten worden gegeven en besproken.

Brandincidenten in DICE

Hanna Pennock, Coördinator Kenniscentrum Veiligheid, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort

Het Kenniscentrum Veiligheid beheert DICE, de Database Incidenten Cultureel Erfgoed. Instellingen kunnen zelf incidenten invoeren in deze database maar ook wij voegen incidenten toe. Zo hebben we een overzicht van geregistreerde branden in monumenten en musea: 36 in 2010. Op dit moment wordt DICE verbeterd en uitgebreid. Als de database meer gevuld is, wordt het mogelijk uitspraken te doen over oorzaak en gevolg van incidenten. Dan wordt het een instrument dat kennis genereert: aan welke risico's staat ons erfgoed bloot, welke preventieve maatregelen zijn effectief, waar zitten nog lacunes? Met deze gegevens helpen erfgoedbeheerders elkaar om alerter te zijn en adequate maatregelen toe te passen. Tegelijk is DICE voor het Kenniscentrum Veiligheid een middel om beleid op te baseren. Met behulp van de gegevens in DICE kunnen wij de aandacht vestigen op veronachtzaamde risico's.

www.erfgoedincidenten.nl